

Sıradan Bir Gündü, Yine de Benzersiz

Duygu Koşat¹

“Senin yerin farklı. Herhangi bir şey yaptığımda bana bu şekilde davranma. Kendimi suçlu, dahası seni aldatmış hissediyorum, böyle bir şey olmamış olsa dahi.” Bunları söylediğinde o çoktan yalnız kalmak üzere dışarı çıkmıştı, -bir talihsizlik olarak kalabalığın içine- “Hayatımda sayılı denecek kadar az kişiden tiksindim. Geçen gün tiksindiğim ikinci kişiden söz ediyordum, bugün de bir üçüncüsü olarak kendimden.” Aklımdan geçenler bunlarla sınırlı değildi. Bu yerlerden geçerken çok sıkılıyordu. Nedeni sürekli aynı yerlerden geçmesi miydi? Aynı yerlerden geçerken aynı şeyleri düşünmesi miydi? Yoksa aynı şeyleri düşündüğünün bilincine vardığından dolayı duyduğu utanç mıydı? Bir erkeği en güzel gösteren takım elbise miydi? Bir erkek sadece futbol maçı izlerken mi tanınmaz olurdu? Ve dün gazetede okuduğu “öğretim elemanları eğitim sisteminin sorunlarından dem vuruyor” girişli kısa bir yazı.

-Bu yazımdan herkes payını alacak, en çok da bize sevgiden bahsedip yaptıklarıyla daha doğrusu bizim için yapmadıkları hiçbir şeyle içimize nefreti sokanlar ki onlar ihtiyacımız olduğunda yanımızda olmayanlardı, tüm demokratik ilişkilerde olduğu gibi.

Her ne kadar tersini iddia etseler de onlar da bu sistemin bir parçası. Hepsinin sistem içinde sistem için yerleri var. Bu yüzden en çok da onlar bozuklukların uygulayıcısı oldular. Bizleri neye göre değerlendirdiler? Hakkıyla bizi ölçebildiler mi? Yoksa tartıklarından fazla mı ederdik diye soruşturuyordu yazar.

-İnsanoğluna serüveninde insanlığını unutmaması için yardım edenler işte bu sahip oldukları yüksek statülerin içinde gizli kişilikler büyütenlerdir. Tek tesellim onların avukatlıklarını yaptıkları değerlerin gerçekte savunucuları olmadıklarını bana bu gazetede ayrılan köşede belirli imla kuralları dahilinde sizinle paylaşabilmemdir.

Başını otobüs camına yaslamış, tüm bunları düşünürken günün kendisi için hazırladıklarını bir bir yaşıyordu. Sonraları onu bulduğunda birine,

-Bakmayın benim böyle sakin durduğuma. Bu kadar kusurlu bir ortamda yaşayan insanın bu kadar huzurlu durması mümkün değil. Ben sadece rol yapıyorum, kendim değil başka biriyim ama ne yalan söyleyeyim iyi rol yaparım diye çıktığımı söyleyecek, ben

¹ Uludağ Üniversitesi Fen-Edebiyat Fakültesi Felsefe Bölümü lisans öğrencisi

her zaman amatör ruhlu olmuşumdur bu yüzden insanlar bana hep yardım eder söylediklerimi büyüklenme olarak algılamazlar diye diretecekti.

Evden bu şekilde çıkmakla iyi mi yapmıştı, kötü mü? Kendini bu adama bağlayan şey kapıyı çarpıp çıktıktan sonra, yine onun yanına gurur yapmadan dönebileceğini bilmesi miydi?

Gün içinde ortak çıkarları doğrultusunda herhangi biriyle masaya oturduğunda aralarında şu konuşma geçti.

-Sizi temin ederim ki sizden şüphesiz daha zekiyim. Bunun için çok şey gizliyorum.

-Hangi anlamda?

-Tercihim hangi anlamda olduğunu söylemekten çok her anlamda düşündüğünüzde mutlu olacağınızı söylemekten yanadır.

Karşısındaki daha açık ifadeler beklencesine yüzüne bakıyordu. Ama onun aklıyla duyguları birbirine karışmıştı. Çünkü karşısındaki bazı anlarda konuşurken duygularını aklından daha çok kullanmak isteyeceklerinden biriydi.

İlk defa zeki olduğumu söylemek durumunda kalıyorum, bu güne kadar bunu başkalarının bana ithaf etmesinden farklı olarak diye devam etti.

Daha fazla açık konuşamayacağım çünkü mutlu olmak biraz da hayal kurabilmektir. Hayallerinize engel olmak istemem sizi yönlendirerek diyerek ve neden dolayı bazı insanlarla birlikteyken diğerlerinden farklı bir iletişim kurma isteminde olduğunu merak ederek sustu.

“Bana söyle, ne olur benimle konuş.” satırlarından oluşan cümlelerin tüketemediği beyaz bir kağıt.

Sabah tartışma anında evden çıktıktan sonra o da arkandan bu satırları yazarak evden ayrılmış olmalıydı ne zaman döneceğine dair hiçbir kanıt bırakmadan.

Bugün, onu yarın iş yerinde bulabilmenin umuduyla, bulduğunun hayalini kurarak uykuya dalmaktan başka yapacak bir şey göremedi. Bir zamanlar gerçek duyguların yaşandığı bir evde hayaller insanı tatmin edemiyordu.

Hikaye taslağı için yazdığı tüm bu karalamaları temize çekmeğe başladığı gecenin sessizliğinde elinden kalemi bıraktı. Hikayenin sonunu getirmek istemediğini anladı ve resim yapabilmesi ile hikaye yazabilmesi arasında kurduğu ilişki üzerine düşünmeye başladı. Bu iki insan yaratısının ortak noktaları vardı. Bir hikayede neyi ne zaman anlatacağını saptamak bir tuvalde ağacı yada bulutları nereye yerleştireceğini saptamak gibiydi. Yağlıboya resim yapmakla bütünlüklü bir roman yazmak arasında kullanılan fırça ile kaleminden başka bir fark var mıydı? İlginç belli bir noktadan sonra da rahatsız edici olan kişinin yazdıklarıyla hayatının belli bir anda kesişmeye başlamasıydı. Hangisinin gerçek, hangisinin uydurma olduğunun ayırt edilemez olması, yaratılan kahramanların ise yaratandan daha popüler olabilmesiydi. -bazen tuvale işlenen bir ağacın gerçeğinden daha can alıcı olabilmesi gibi-Öyle ki onlar yazarı bile kendilerine hayran bırakabiliyorlardı. Bu biraz da bizlerin yazılarımızdaki kahramanların hayatını gerçek dünyadan bazen aynen bazen de farklılaştırarak aldığımızı belli bir noktadan sonra unutmamızdan kaynaklanıyor gibiydi. Onların kaynağı tin dünyasıydı ama biz anımızı yaşamaktan o kadar yoksunduk ki romanlardakileri gerçek sanacak kadar kendimizi unuttuk. Kendi yarattığımızı imrenir olduk. Yazacak çok şeyimiz vardı, söylenecek ise az. Sözümüzü yitirdik. Yazmak bize kolay geldi, yaşayacak yüreğimizin olmadığı yerde. Hangimiz yazdığımız kadar iyi yaşadık ki?

Bu sırada hikayedeki kahraman aslından daha başarılı olarak düşünmeye devam ediyordu. Niye bu kadar huzursuzdu?

-Huzursuzum. Çünkü bu huzursuzluğu ben insanoğlundan miras aldım. Tabiatımız gereği huzursuzuz biz. Her birimizin içinde bizleri yiyip bitiren kemirgen bir yaratık misali tutkularımız, isteklerimiz var. İsteklerimizi doyurabilmek için isteklerimizin hızına yetişmemiz gerekti. İlk kendimizde olmayanlardan, eksiklerimizden yola çıkarak tam olanı düşledik. -mükemmel olanı- ve ona tanrı dedik. Tanrı idealinin eksik olan insandan yola çıkılarak ulaşılan tam bir karşılığı vardı. Sonunda huzursuz, doyumsuz insan huzuru, kendini yarattığının hizmetine verebilecek kadar alçak gönüllülükte buldu. Ona ulaşmak istedi, hizmet ettikçe kendisine tanrılığından biraz verir sandı. Böylece tanrı olma isteği büyüdü, insan bu arzusunda kendine yardım edebileceğine inandığı için modern dünyayı düzenledi. Öyle hızlı bir yaşam kurmalıydı ki kendisi için, az zamanda çok iş başarabilmeli, kusursuz olarak hem burada hem şurada olabilmeliydi. -Tanrı gibi- Bunun için zamanla yarıştı, bunun için gelişimin ölçütü şeylerin hızı oldu. Başarının temeline de bu anlayış bir sis gibi çöktü. İnsan sokaklarda yürüyemez oldu. Yürümenin yerini koşmaca, kovalamaca aldı. İnsan mükemmel olmak istedikçe bu uğurda insanlığını kaybetti. Bir zindandan kaçır gibi kaçmak istedi kendinden ve kaçtı da. Kendine bir zamanlar insan olduğunu hatırlatacak romanlarla resimler dışında hiçbir şey bırakmadı, miras aldığı huzursuzluğu dışında.

Bu mükemmellik arzusu ki bugün zihinlerde düşünülmeğe çıkıp, bir dünya olarak vücut buldu. Her şey değişiyordu, değişmeyen hiçbir şey yoktu. Peki insan neye dönüşüğünün farkında mıydı? İnsan kendine karşı aklıyla işlediği, insanlığını unutmuş olmakla sürdürdüğü bu suç için kendinden başka kimin karşısında yargılanabilir? İnsan kendini yargılayacak kadar, yanlışlarını kabul edebilecek kadar insan olabilir mi?

Bu anda romandaki kahramanın da onu yaratanın da aynı anda aklından ünlü bir şairin şu sözleri geçiyor.

Bu zavallı sürü için ne merhamet ne hukuk;

Yalnız bir sert bakışlı bir göz, yalnız ağır bir yumruk!*

* Mehmet Emin Yurdakul'un "Bırak Beni Haykırayım" adlı şiirinden.